

השם: _____

סיכום תוס' ד"ה פרה בדף י"ד ע"ב

מס'	הנושא	ממילה-מילה	התוכן
1	הקדמה	----- -----	בגמ' כתוב שהמשנה שכתבה "שום כסף" כתבה בקיצור את דברי הברייתא שאם פרה הזיקה טלית וטלית הזיקה פרה אין אומרים תצא פרה בטלית וטלית בפרה אלא שמין אותן בדמים
2	פירוש רש"י		מדובר במקרה אחד שהזיקו זה את זה ואין אומרים שכיון שהזיקו זה את זה שניהם פטורים אלא שמין את הנזק בדמים ומי שהזיק יותר ישלם ההפרש
3	קושיית תוס'		כיצד יכול להיות שהפרה הזיקה טלית וטלית הזיקה פרה באותו מקרה, הרי כדי שבעל הפרה יתחייב זה חייב להיות ברשות הניזק באחד משני האופנים, או בכונתו להזיק ומטעם קרן, או בדרך הילוכו ומטעם רגל, וכדי שבעל הטלית יתחייב זה חייב להיות ברשות הרבים ומטעם בור, וכיון שזה לא באותו מקום איך יכול להיות במקרה אחד
4	נסיון לתרץ		נעמיד שהפרה הזיקה את הטלית ברשות הרבים ובכונתו להזיק ומטעם קרן [וקרן הרי חייב ברה"ר] ואז כן שייך ששני הנזקים קרו באותו מקום
5	דחייה		הרי במקרה כזה פטור בעל הפרה לגמרי שהרי אסור לבעל הטלית להניח את טליתו ברה"ר וא"כ הוא עשה שינוי, וא"כ אם אחרי זה הפרה לא היתה בסדר והזיקה את הטלית צריך בעל הפרה להיות פטור כיון שכל המשנה ובא אחר ושינה בו פטור.
6	נסיון ב' לתרץ		אולי נגיד שבאמת הנזק היה בשני מקומות שהפרה הזיקה את הטלית ברשות הניזק והטלית הזיקה את הפרה ברשות הרבים
7	דחייה		עדיין יקשה שבביל מה צריך להשמיע לי את הדין הזה, הרי זה כבר מבואר במשנה בפרק ג' ששני שוורים שחבלו זה בזה שמשלמים את המותר ובשביל מה צריך לחדש לי את זה כאן
8	תירוץ תוס'		שכאן שנה בקיצור את מה שכתב לקמן במשנה באריכות
9	פירוש ר"ת		שבאמת זה שני מקרים ולא מדובר ששני האירועים קרו ביחד ומה שכתוב "ו' החיבור" בין המקרים פירושו או מקרה זה או מקרה זה
10	ראיה לפירוש		מצינו ביבמות שכתוב במשנה "חלץ ועשה מאמר ונתן גט" והכוונה "או" כלומר חלץ ועשה מאמר או חלץ ונתן גט
11	מה לא החידוש		אין כוונת הברייתא לחדש שאינו לוקח את הטלית בעבור הנזק שהטלית הזיקה את הפרה כבור
12	סיבה א'		הרי רק קרן תמה משלמת מגופו, וכאן הרי הטלית משמשת כבור, ובור הרי לא משלם מגופו, א"כ אין צריך לשלול זאת
13	סיבה ב'		הרי גם את הדין הזה אנו יכולים ללמוד מהמשנה של שני שוורים בפרק ג', וזה מיותר לחדש את זה אצלנו
14	פירוש ר"ת		יש כאן שני חידושים נפרדים בדברי הברייתא שאין אומרים תצא פרה בטלית וטלית בפרה
15	החידוש ברישא		אין אומרים תצא פרה בטלית בא להשמיע שאין הניזק לוקח את המזיק עצמו כתשלום [אפילו בשומא] אפילו בקרן, אלא המזיק יכול לשלם לו בכל דבר. שיש מחלוקת לקמן בפרק ג' בין ר' עקיבא לר' ישמעאל, שר"ע סובר "יחולט השור" כלומר שכשהתורה אמרה שתם משלם מגופו כוונתה שהניזק זוכה בחלק מגוף השור בשווי הח"נ, ור"י סובר "יושם השור" כלומר שמין את השור והמזיק ישלם לניזק ח"נ מכיסו עד מקסימום של שווי השור, וא"כ סתם כאן בברייתא כר' ישמעאל שלא יקח בעל הטלית את הפרה תמורת הנזק.
16	החידוש בסיפא		אין אומרים תצא טלית בפרה בא להשמיע לי שאין גובים מיתומים את הנזק שעשה אביהם מכיון שמתטלי דיתמי לא משתעבדי. לולי זה הייתי חושב שסיבת התורה שאמרה שהניזק [בכל המקרים חוץ מקרן תמה] גובה מן העלייה זה כדי ליפות את כוחו שהרבה פעמים אין השור שוה כל הנזק ואז הוא היה מפסיד אבל ביתומים שכאשר אנו אומרים שגובה מן העלייה זה הפסד של הניזק הייתי חושב שאז נייפה את כוחו כדי שלא יפסיד ויגבה מגופו כי אם הוא גובה מגופו זה הרי כאילו תפס מחיים ויוכל לגבות מזה גם מיתומים, מחדשת הברייתא שלא יקח בעל הפרה את הטלית תמורת הנזק
17	גירסא הנשללת		אין גורסים "פרה שהזיקה טלה". שאם כן היה צריך פשוט להביא את המשנה לקמן שני שוורים תמים שחבלו זה בזה שזה המצוי.
18	קושיית תוס'		מדוע נקטו דוקא פרה וטלית
19	תירוץ תוס'		דרך השי"ס בהרבה מקומות להזכיר פרה וטלית ביחד כמו שמצינו "הניח להם אביהם פרה וטלית"